

ชา “กุหลาบมอญ” ออร์แกนิก
เจาะตลาดกลุ่มคนรักสุขภาพ

ช่วงไม่กี่ปีมานี้ผู้คนในบ้านเราหันมานิยมดื่มชากันมากขึ้น โดยเฉพาะชาสมุนไพรไทย ซึ่งล้วนมีสรรพคุณที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย อย่าง ชารางจืด ชาใบหม่อน ชาตะไคร้ ฯลฯ ผู้ประกอบการบางรายก็นำดอกไม้ต่างๆ มาทำชา อาทิ ชามะลิ ชาดอกแก้ว หรือชาดอกอัญชัน ปรากฏว่ามีเสียงตอบรับอย่างดี ยิ่งทำแพ็คเกจสวยๆ ด้วยแล้ว สามารถเพิ่มมูลค่าได้อย่างสบายๆ ขณะที่บางรายนำชาดอกไม้กับชาสมุนไพรอื่นๆ มาผสมกันเพื่อเพิ่มรสชาติและสีสันทันให้แตกต่างจากเจ้าอื่นๆ ที่มีอยู่ในท้องตลาด

ทีนี้ถ้าพูดถึง “กุหลาบ” เชื่อว่าเราๆ ท่านๆ คงจินตนาการในเรื่องความสวยงาม และกลิ่นหอมชื่นใจ แต่ความเป็นจริงแล้ว กุหลาบมีคุณประโยชน์มากกว่านั้นเสียอีก โดยถ้านำมาทำเป็นชาชงดื่มจะมีสรรพคุณช่วยบำรุงหัวใจและลดความดันโลหิต หลายประเทศอย่างบัลแกเรียและอิหร่านนำกลีบกุหลาบมาเป็นชาดื่ม พร้อมนำมาทำเป็นอาหารคาว-หวาน หรือนำมาตกแต่งให้ดูเก๋เก๋ดึงดูดให้ลิ้มลอง นอกเหนือจากการนำไปทำน้ำหอม

สนช. ให้ทุนทำน้ำมันหอมระเหย

สำหรับในบ้านเรายังไม่ค่อยมีการนำกุหลาบมาทำเป็นชาชงดื่มอย่างแพร่หลาย มีเฉพาะในบางพื้นที่เท่านั้น แต่ถ้าใครไปสามพราน ริเวอร์ไซด์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม รับรองได้ดื่มชากุหลาบมอญออร์แกนิกทั้งร้อน-เย็นแน่นอน และถ้าสั่งถ้วยเดียวลุยสวนสมุนไพรก็จะได้ทานกลีบกุหลาบมอญสีชมพูไปด้วย

คุณอรุณ นวราช หรือ คุณโอ กรรมการผู้จัดการ สามพราน ริเวอร์ไซด์ ทายาทรุ่นที่ 3 เล่าถึงความเป็นมาของกุหลาบในโรงแรมแห่งนี้ว่า เดิมชื่อ โรสการ์เดน ริเวอร์ไซด์ เพราะมีการปลูกกุหลาบเยอะมาก แต่เมื่อไม่นานมานี้ได้รับแบรนด์ตั้งเป็น สามพราน ริเวอร์ไซด์ ขณะที่ยังปลูกกุหลาบอยู่แม้จะไม่มากเหมือนช่วงก่อตั้งเมื่อ 50 กว่าปีที่แล้ว แต่ที่แตกต่างจากในอดีตคือแปลงกุหลาบมอญที่ปลูกเป็นอินทรีย์ทั้งหมด ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) ในการผลิตเป็นน้ำมันหอมระเหย

ปัจจุบัน พื้นที่ 170 ไร่ของสามพราน ริเวอร์ไซด์ ได้รับการรับรองระบบงานเกษตรอินทรีย์มาตรฐานสากล หรือ IFOAM จากสหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ กุหลาบมอญของที่นี่จึงเป็นตัวอย่างสำคัญในการทำเกษตรอินทรีย์ ซึ่งที่ผ่านมาเกษตรกรมักเข้าใจผิดคิดว่า การปลูกกุหลาบจะต้องใส่ปุ๋ยเคมีเพื่อให้ดอกสวย แต่กว่าที่โรงแรมแห่งนี้จะปลูกกุหลาบมอญให้ได้ผลผลิตที่ดีปราศจากแมลงรบกวนก็ต้องลองผิดลองถูกอยู่เหมือนกัน

ส่งเสริมเกษตรกรปลูก

อย่างที่ คุณโอ แจกแจงให้ฟังว่า การทำเกษตรอินทรีย์ต้องเกิด

คุณอรุณ นวราช

สวนกุหลาบมอญในสามพราน ริเวอร์ไซด์

กุหลาบมอญนำมาใส่ในก๋วยเตี๋ยวหลอด

ขึ้นจากความศรัทธา ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ยากเลย ถ้าเข้าใจความสมดุลของธรรมชาติ เพราะเกษตรอินทรีย์คือ การรักษาสมดุลของธรรมชาติ ตรงนี้คือหัวใจ ถ้ายังไปฆ่าไปทำลายสัตว์ชนิดหนึ่งชนิดใดในธรรมชาติ ความสมดุลก็จะเสีย

“ในปีแรกๆ เราเอาไล่เดือนฝอยไปตัดวงจรลูกด้วง ซึ่งก็ไปฆ่าหมด เพราะเมื่อก่อนไม่รู้เลยว่า อะไรมากินกุหลาบ ตัวด้วงจะมาหุ้มหนึ่ง พอรู้ปั๊บก็ไปฉีดตัวอ่อนและไข่ตามสนามมันตาย แต่มีเชื้อหายหมดเลย เพราะมันไปฆ่าผีเสื้อด้วย ผม

เกษตรจะรู้จักกันดี

ในการดูแลรักษาต้นกุหลาบมอญนั้น คุณโอ บอกว่า ไม่ยาก แต่ต้องดูแลใกล้ชิด เน้นการใช้ดินที่ดี ซึ่งถ้าดูแลดี กุหลาบจะอยู่ได้นานอย่างน้อย 5 ปี อาจจะถึง 10 ปีด้วยซ้ำ ในเรื่องการเก็บดอกนั้น ตอนเช้าจะเด็ดประมาณสัก 05.00 น. เพราะกลิ่นจะหอมที่สุด โดยที่สามพราน ริเวอร์ไซด์ ใช้คนสวน 8 คน เด็ดกันประมาณ 3 ชั่วโมง ตั้งแต่ 05.00-08.00 น. ได้วันละประมาณ 20 กิโลกรัม

สำหรับการทำชากุหลาบนั้น เจ้าของสามพราน ริเวอร์ไซด์ บอก ทำขายได้ไม่นาน เนื่องจากเพิ่งหาวิธีที่ทำให้กลิ่นคงทนโดยไม่ได้อะไรเลย ที่ผ่านมายุ่งๆ เคยตากแดดก็ไม่ดี ตอนหลังมาใช้เครื่องดีไฮเดรต (เครื่องอบแห้ง) โดยเด็ดทั้งดอกกุหลาบ แล้วใส่ในเครื่องดีไฮเดรต ใช้เวลาสัก 8 ชั่วโมงเครื่องจะค่อยๆ ดูดน้ำออกไป อย่าใช้ความร้อนเยอะ เพื่อให้กุหลาบยังคงสีกับกลิ่นอยู่

ฟังสรรพคุณของกุหลาบมอญแล้ว เชื่อว่าคงทำให้หลายคนอยากปลูกกันขึ้นมาบ้าง และถ้าอยากชิมรสชาติชากุหลาบมอญว่าเป็นเช่นไร หาซื้อได้ที่สามพราน ริเวอร์ไซด์ ซึ่งจากสรรพคุณของกุหลาบมอญที่มีมากมาย หลังจากนั้นเป็นไปได้ว่าคงจะมีเกษตรกรปลูกกันมากขึ้น ขณะเดียวกัน ย่อมจะเป็นโอกาสดีที่ผู้ประกอบการจะสามารถทำตลาดชากุหลาบมอญ เพราะปัจจุบันผู้คนหันมาใส่ใจเรื่องสุขภาพกันมากขึ้น และพยายามหาสมุนไพร โดยเฉพาะคนที่มีปัญหาเรื่องความดันโลหิตสูง ●

สรรพคุณเพียบ

ชื่อสมุนไพร กุหลาบมอญ

กุหลาบมอญนำมาใส่ในก๋วยเตี๋ยวลุยสวน

ประมาณ 40,000 ดอก ต่อเดือน ถ้าขายในท้องตลาด แบบสด 270 บาท ต่อกิโลกรัม ส่วนที่เอาไปร้อมมาลัย 40,000 ดอก ดอกละ 5 กรัม จะได้ประมาณ 200 กิโลกรัม คิดเป็นเงินประมาณ 50,000 บาท ต่อเดือน

เป็นราคาขายที่ดีทีเดียว แต่เจ้าของสามพราน ริเวอร์ไซด์ ให้คำตอบไว้แล้วว่า คงจะไม่เพิ่มพื้นที่ปลูกในโรงแรมอีก แต่จะส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกมากกว่า เพื่อส่งให้กับเครื่องหอมไทย-จีน พร้อมกับแนะนำช่องทางการตลาดให้ ซึ่งตอนนี้ก็ได้รับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรหลายอย่าง เช่น ขมิ้นและโพล เพื่อนำมาแปรรูปทำเป็นสบู่และแชมพู

เด็ดดอกตอนตี 5 หอมสุด

สำหรับขั้นตอนการปลูกกุหลาบมอญ คุณโอ ให้ข้อมูลว่า กุหลาบมอญไม่ชอบดินที่เหนียวเพราะจะทำให้รากเน่า แต่ถ้าใส่ปุ๋ยมะพร้าวเยอะไปก็ไม่มีดี ทำให้เกิดเชื้อรา ต้องใส่แบบพอดี ศัตรูที่สำคัญคือ ตัวงูหลาบ หรือเพลี้ย จัดการได้โดยใช้บิวเวอเรีย (BT) ซึ่งเป็นสารชีวภัณฑ์ ในวงการ

หลังจากนี้เป็นไปได้ว่าคงจะมีเกษตรกรปลูกกันมากขึ้น ขณะเดียวกัน ย่อมจะเป็นโอกาสดีที่ผู้ประกอบการจะสามารถทำตลาดกุหลาบมอญ เพราะปัจจุบันผู้คนหันมาใส่ใจเรื่องสุขภาพกันมากขึ้น และพยายามหาสมุนไพร โดยเฉพาะคนที่มีความรู้เรื่องความดันโลหิตสูง ●

สรรพคุณเพียบ

ชื่อสมุนไพร กุหลาบมอญ

ชื่อเรียกอื่นๆ ยี่สุน (ภาคกลาง) และ กุหลาบออน (เงี้ยว-แม่ฮ่องสอน)

กุหลาบมอญดอกแห้ง เป็นยาระบายอ่อนๆ แก้อาการอ่อนเพลียและกระวนกระวาย บำรุงหัวใจ ช่วยขับน้ำดี ส่วนดอกสด แต่งกลิ่นยาและเครื่องสำอาง นำมากลั่น ได้น้ำมันดอกกุหลาบ

สารสำคัญที่พบ amyrin, quercetin, kaempferol
สรรพคุณ ดอกแก้ไข้ บำรุงหัวใจ ขับน้ำดี สมานแผล ระบายอ่อนๆ ลดความดันโลหิตสูง

วิธีใช้ นำส่วนดอกกุหลาบมาต้มดื่มตอนเช้า

ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา ด้านเชื้อรา เชื้อแบคทีเรีย ยีสต์ ยับยั้งมะเร็ง ลดความดันของหัวใจ อาหารเสริมในผู้ป่วยมะเร็ง น้ำหอมมะลิ

รายงานผลการทดลอง Chon Ki Yeup และคณะ ค.ศ. 1999 ประเทศเกาหลี ทำการทดลองสารสกัดจากดอกกุหลาบ พบว่า สามารถลดความดันโลหิตสูงได้ (ขอบคุณ www.GotoKnow.org)

ขึ้นจากความศรัทธา ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ยากเลย ถ้าเข้าใจความสมดุลของธรรมชาติ เพราะเกษตรอินทรีย์คือ การรักษาสมดุลของธรรมชาติ ตรงนี้คือหัวใจ ถ้ายิ่งไปฆ่าไปทำลายสัตว์ชนิดหนึ่งชนิดใดในธรรมชาติ ความสมดุลก็จะเสีย

“ในปีแรกๆ เราเอาไส้เดือนฝอยไปตัดวงจรลูกด้วง ซึ่งก็ไปฆ่าหมด เพราะเมื่อก่อนไม่รู้เลยว่า อะไรมากินกุหลาบ ตัวด้วงจะมาทุ้มหนึ่ง พอรู้ปุ๊บก็ไปฉีดตัวอ่อนและไข่ตามสนามมันตาย แต่ผีเสื้อหายหมดเลย เพราะมันไปฆ่าผีเสื้อด้วย ผมไปเจออาจารย์ท่านหนึ่งบอกว่า คุณอย่าไปฆ่า คุณต้องให้มันกินบ้าง ลองปลูกหัวไชเท้า ให้กินใบรอบๆ แล้วมันจะไม่มากินกุหลาบของคุณ แล้วตั้งแต่นั้นผมรู้สึกดีขึ้นเยอะเลย เพราะผีเสื้อกลับมา”

คุณโอ บอกว่า กุหลาบมอญถือเป็นกุหลาบพันธุ์ไทยที่ทนต่อโรค ต่อแมลง และมีกลิ่นหอมพิเศษด้วย โดยสามพราน ริเวอร์ไซด์ ปลูกกุหลาบมา 3 ปีกว่าแล้ว ต้นกุหลาบแข็งแรงดี และที่ผ่านมานี้ ได้ส่งตัวอย่างกุหลาบไปให้เครื่องหอมไทย-จีน สกัดน้ำมัน

“เราจะทำเป็นโมเดลกุหลาบอินทรีย์ให้กับเกษตรกร คือสวนสามพรานจะเหมือนเป็นห้องทดลองที่มีชีวิต ถ้าทำได้จริงๆ และดีตลาดได้ จะเป็นเรื่องที่ดีมาก เพราะน้ำมันหอมระเหยของกุหลาบขายกันกิโลกรัมละ 300,000 บาท ตอนนี้ตลาดน้ำมันหอมระเหยที่เอาไปใส่ในเครื่องสำอางของฝรั่งเศสที่ราคาแพง ส่วนมากจะนำเข้ามาจากบัลแกเรียหรืออิหร่าน”

ปัจจุบัน สามพราน ริเวอร์ไซด์ มีแปลงปลูกกุหลาบเป็นหย่อมๆ เกือบ 4 ไร่ ช่วงที่ออกผลผลิตดีๆ จะได้ผลผลิต